

Jouluevankeliumin mielenmaisemat

Ihmisen mielikuvitus on siitä hienoa tekoa, että se kuvittaa kertomukset mielessämme rakennuksineen ja maisemineen. Eikö vain? Joskus on vaikea katsoa elokuvaa, jonka tarinan on ensin lukenut kirjana. Elokuvan henkilöhahmot, paikat ja maisemat eivät vastaa sitä mielikuvaa, jonka on itse rakentanut mielessään.

Jouluevankeliumi on kulkenut pääosin samoissa mielikuvien maisemissa koko elämäni ajan. Lapsena muistan odottaneeni aina sitä kohtaa, kun mielessäni kapea hiekkatie nousee pienen kukkulan yli ja etu oikealle aukeaa laaksomainen avara pelto, jossa paimenet ovat. Pelto oli vähän pelottava, mutta toisaalta tavattoman kaunis. Hämäränä ja tummansinisen sävyisenä paimenten pelto oli lämmin, pehmeä. Laakson pohjalla paloi paimenten nuotio. Paimenten pelto oli lapsena mielestäni koko kertomuksen kohokohta. Mielestäni oli jopa vähän tylsää, että paimenet lähtivät sieltä Betlehemiin katsomaan Jeesus-lastaa.

Joskus myöhemmin joulukertomukseni keskus oli seimellä. Paikassa oli lämmin, siellä oli pehmeä valaistus, kaikilla levollinen ja onnellinen ilme. Seimen ja sen alla olevat oljet olivat kullankeltaisia. Jotenkin koko mielikuvassa oli hieman kimalletta kuten ensimmäisessä joulukalenterissani.

Vuosien myötä huomaan, että kertomus kulkee kyllä niissä samoissa maisemissa, mutta jotenkin katson kertomusta kuin eri silmin. Huomaan kiinnittäväni nyt paljon huomiota siihen, miten kaottinen tai pelottava oli Joosefin ja Marian tilanne. Jotenkin kuulen Joosefin tuskan; ”Hei oikeesti, Augustus... onko pakko?!” Lähteä nyt raskaana olevan Marian kanssa matkalle, joka Google Mapsin mukaan on noin 150 km. Kävellään se samaisen lähteen mukaan kestäisi reilut 30 tuntia. Google Maps ei kerro kauanko siihen menisi aasilla tai raskaana olevalta. Ei helppo reissu ollenkaan.

En tiedä syntyikö Jeesus laskettuna aikana vai etuajassa johtuen matkan rasituksesta. Joka tapauksessa synnytys tuli varmaan Joosefille ja Marialle hieman yllätyksenä. Kertomus ei myöskään kerro millaisessa paniikissa Joosef oli, saatikka Maria. Kokonaisuutena tuntuu, että ensimmäinen joulu tuli heille vaikeimman kautta vailla mahdollisuutta valmistautua.

Tätä viime vuosien jouluevankeliumista nousevaa mielenmaisemaa vasten ajattelen yhä useammin ja voimakkaammin, että joulu on jotain muuta kuin viimeisen päälle silotettu ja valmistettu juhla. Ajattelen, että joulun sanoma kiteytyy juuri siinä, että Jumala itse tuo levon, rauhan ja toivon sinne, missä kaikki on (tai tuntuu olevan) pielessä. Ja sinne, missä kukaan ei ole jaksanut tai ehtinyt valmistautua.

Jumalalle ensimmäinen joulu ei ollut epäonnisten ja vaikeiden sattumien summa. Se oli suunnitelma, joka toteutui niin kuin pitikin. Jumalan poika, Jeesus, syntyi maailmaan. Jouluna Jumala itse lahjoittaa jokaiselle jotakin hyvin arvokasta ja pysyvää. Hänessä meillä on toivo ja turva. Juhlassa ja arjessa.

”Jo joulurauha, saavu, jää
nyt joka sydämeen,
luo toivon, ilon lämmin sää
maailman kylmyyteen.
Vieraaksi saan, nyt Kuninkaan,
et muutu, Herra, milloinkaan!
Jo, joulurauha, saavu, jää,
luo toivon lämmin sää.”

Kirjoittaja on Heli Heikkilä, varhaiskasvatuksen työalajohtaja